

[Hasle.]

hvad man kan udstede af nye Sedler, 100 Mill. Kr. Jeg spørger da den højtærede Regering og det ærede Medlem Hr. Krag, for man maa vel rette Spørgsmaalet til begge: Er det Meningen, kan vi vente, at der ikke udstedes flere Sedler til Hjælp for denne Likviditetsfond, end Gulddækningen efter de gældende Regler kan bære?

I det hele taget, hvad tilsigtes der hermed? Er det Meningen, at man ikke alene vil skabe en Inflation, er det Meningen, at Krise- eller Likviditetsfonden skal benyttes til nye Sænkninger af Kronen? Jeg kan ikke undlade herfra paa mit Partis Vegne at udtale en Beklagelse over, at det stadig væk ikke har passet den højtærede Statsminister at besvare vor Forespørgsel om, hvorledes Regeringen agter at forholde sig overfor den danske Krone. Der er i denne Situation Grund til paa det aller alvorligste at kræve Regeringen til Regnskab, ikke overfor Partiet Venstre, og ikke overfor noget som helst Parti, men overfor den danske Rigsdag for, hvorledes den vil føre den danske Kronopolitik.

Hvad vil nu Virkningen foruden Inflationen blive af denne Fond? Ja, det er der heller ingen, der aner. Det afgørende for, hvilken Betydning den vil faa som Grundlag for Inflation, vil naturligvis være, hvem der skal administrere den. Hvis den højtærede Finansminister f. Eks. skal administrere den, saa kunde jeg jo godt tænke mig, at den blev administreret paa en saadan Maade, at det ikke ganske vilde passe det ærede Medlem Hr. Krag, og omvendt, hvis det ærede Medlem Hr. Krag skulde administrere den, kunde jeg godt tænke mig, at det ikke helt vilde gefalle den højtærede Finansminister. Hvorledes det altsaa vil gaa med denne Fond, hvis Størrelse vi ikke kender, hvis Forrentning vi ikke kender, vil udelukkende afhænge af, hvem der skal administrere den. Forinden vi fra konservativ Side kan gaa med til noget saadant, hvis der overhovedet kan blive Tale herom, maa disse Forudsætninger klares indenfor det Udvalg, som jeg regner med maa blive nedsat.

Den anden Del af det foreliggende Forslag omhandler jo to Hovedpunkter, dels en tvangsmæssig Fastsættelse af Indlaansrenten og dels en i Forhold dertil staaende Fastsættelse af Udlaansrenten. Jeg retter nu det Spørgsmaal: Er da Indlaansrenten i Danmark i Øjeblikket for høj? Jeg tror, at alle, som loyalt vil besvare dette Spørgsmaal, maa svare nej, det er den ikke; jeg tror, selv den højtærede

Regering og det ærede Medlem Hr. Krag vil være enige heri. Det, man vil opnaa, er altsaa ikke i og for sig — det er ikke Formaalet med dette Forslag — at faa Indlaansrenten nedsat, for man maa fornuftigvis erkende, at den er ikke for høj; det er noget helt andet, man ad denne indirekte Vej vil opnaa: Bestemmelsen har det Formaal at skabe Mulighed for en Konvertering af danske Kreditforeningsobligationer og intet andet. Man vil altsaa, som det ærede Medlem Hr. Krag ogsaa var inde paa, udsætte de danske Banker og Sparekasser for kolossale Udtræk til Opkøb af Kreditforeningsobligationer. Lad os se denne Tanke i al sin Skarphed. Til de danske Sparekasser, der for en stor Del er bygget op af Venstres bedste Folk, kommer man nu med en Lovbestemmelse, der tager Sigte paa, at deres Midler skal berøves dem og anbringes i Kreditforeningsobligationer, ikke fordi man er kommet til den Erkendelse, at de tager for høj en Udlaansrente, men fordi man vil et helt andet Formaal.

Hvor store Værdier er det nu, man griber ind i paa dette Omraade? Ja, det er jo ikke til at maale i Enkeltheder. Forholdet er dette, at der i Øjeblikket er indskudt ca. 2 Milliarder Kr. i de danske Sparekasser og et lignende Beløb i de danske Banker. Hele den danske Nationalformue er efter en Udregning, foretaget af Professor Warming, ca. 25 Milliarder. Af disse 25 Milliarder er igen ca. 12 Milliarder omsættelige Værdier. Det vil altsaa sige, at Banker og Sparekasser administrerer $\frac{1}{3}$ af hele den omsættelige Del af Danmarks Nationalformue.

Det er jo, for saa vidt man ser historisk paa Sagen, kun i forbavsende kort Tid, at Banker og Sparekasser har betydet noget stort i det danske Erhvervsliv. Før omkring 1880 er der overhovedet ikke Tale om nogen større Værdier, som forvaltes af disse Institutioner. I Aaret 1880 forvaltede Bankerne 87 Mill. Kr. i Indskud og Sparekasserne 254 Mill. Kr. De højeste Tal naaede vi omkring Aaret 1920, hvor Bankerne var oppe paa over 4 Milliarder og Sparekasserne paa $1\frac{1}{2}$ Milliard. Der er derefter foregaaet en Bevægelse indenfor Bankverdenen, der har formindsket Bankernes Indskud, medens der er foregaaet en Bevægelse indtil de senere Aar i hvert Fald, som har forøget Indskuddet i Sparekasserne. Men ser paa man Udviklingen i den allersidste Tid — og det er jo den, der interesserer os —, vil man se, at Indskuddene i Banker i de to sidste Aar